

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 9P/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200322
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Klukoš
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920200322.3

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: F. Z. nar. XX.XX.XXXX a O. Z.vá, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, Y., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov: matka Mgr. W. Z.vá, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, W., právne zast.: JUDr. Jaroslav Kiapeš, advokát, Štúrova ul. č. 4330/31, Liptovský Mikuláš a otec G. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, Y., právne zast.: JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka, so sídlom Madačova 7, Ružomberok, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 20.02.2020 otec mal. detí prostredníctvom právneho zástupcu požiadal súd, aby zveril mal. F., nar. XX.XX.XXXX a mal. O., nar. XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti, pričom zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Konanie je vedené pod spis. zn. 9P/12/2020.

2. Návrhom doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 03.02.2020 matka mal. detí žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok, č.k. 10P/20/2017-121 zo dňa 08.06.2017 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom a to tak, že zruší striedavú osobnú starostlivosť mal. O. Z., nar. XX.XX.P. a mal. F. Z., nar. XX.XX.P. a maloletých zverí do osobnej starostlivosti matky. Súčasne požadovala, aby súd zaviazal otca mal. detí platiť na výživu mal. O. sumou 100 EUR a na mal. F. sumou 100 EUR mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. Styk otca s maloletými požadovala upraviť tak, že otec maloletých je oprávnený stýkať sa s maloletými každý páry týždeň v piatok od 17.00 hod. do nedele 17.00 hod. s tým, že otec si maloletých prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky. Prázdniny a sviatky mali byť ponechané na dohode oboch rodičov. Konanie je vedené pod spis. zn. 9P/9/2020.

3. Uznesením, č.k. 9P/9/2020-143 zo dňa 14.04.2020 tunajší súd spojil vyššie uvedené konania na spoločné konanie, ktoré budú vedené pod spoločnou spis. zn. 9P/9/2020.

4. Návrhom doručeným súdu 04.05.2020 sa otec mal. detí prostredníctvom právnej zástupkyne v rámci konania spis. zn. 9P/12/2020 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by mu udelil súhlas na zápis mal. detí na plnenie si povinnej školskej dochádzky na Základnú školu s materskou školou Likavka, Školská 480, 034 95 Likavka.

5. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec maloletých odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/20/2017-121 zo dňa 08.06.2017, právoplatným dňa 20.06.2017 súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvođe manželstva tak,

že mal. deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá prebieha v dvojtyždňových intervaloch, pričom vzájomnú vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom súd neurčil. Maloleté deti sú aj doposiaľ v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, avšak nakoľko od septembra 2020 nastúpia na povinnú školskú dochádzku, je nutné riešiť aj zápis mal. detí do školy. Medzi rodičmi nie je v tomto smere zhoda, nakoľko rodičia žijú každý v inom okrese a mal. deti chce každý z rodičov zapísať do školy v mieste svojho bydliska, o nezhode rodičov svedčia aj ich jednotlivé návrhy na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o ktorých sa na Okresnom súde Ružomberok vedú dve samostatné konania, z odôvodnenia týchto návrhov je zrejmé, že každý z rodičov podáva návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností práve z dôvodu nástupu detí do školy. Otec uviedol, že mal. deti majú od narodenia až doposiaľ, na základe dohody rodičov, trvalé bydlisko v okrese Ružomberok, na adrese: Y. XXX, kde býva otec mal. detí, a kde sú deti v čase, keď osobnú starostlivosť o ne vykonáva otec. Nakoľko medzi rodičmi mal. detí nedošlo k dohode o výbere inej ako spádovej školy pre mal. deti, má otec za to, že najvhodnejším a pre mal. deti najlepším riešením je to, ak budú zapísané do spádovej školy, ktorou je v tomto prípade, vzhľadom na trvalý pobyt mal. detí, Základná škola s materskou školou Y.. Otec si svoju povinnosť prihlásiť deti na plnenie povinnej školskej dochádzky aj splnil, deti do základnej školy v Likavke zapísal, škola však požaduje aj súhlas druhého rodiča so zápisom, čím otec nedisponuje, nakoľko matka mal. detí s týmto nesúhlasí. Okrem skutočnosti, že mal. deti majú trvalý pobyt v Y., zároveň je detskou lekárkou mal. detí na základe dohody rodičov MUDr. Q., Všeobecná ambulancia pre deti a dorast Y., čo má takisto význam v prípade ochorenia detí, kedy je najlepším riešením, ak deti nemusia dochádzať k lekárovi ďaleko, ale majú detskú lekárku v pešej dostupnosti. K zmene týchto zásadných rozhodnutí ohľadom mal. detí (trvalý pobyt, výber detskej lekárky a pod.) by bol nevyhnutný súhlas oboch rodičov. Základná škola Y. navyše nemôže odmietnuť mal. deti prijať, nakoľko ako tzv. spádová škola podľa § 20 ods. 6 Školského zákona deti s miestom trvalého bydliska je škola povinná prijať prednostne. Otec mal. detí je toho názoru, že je daná potreba nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko hrozí, že dôjde k zmareniu zápisu mal. detí do základnej školy, nakoľko každý z rodičov má inú predstavu o základnej škole pre mal. deti, a nakoľko ide o rozhodnutie týkajúce sa podstatných vecí pri výkone rodičovských práv a povinností, je potrebné, aby sa rodičia dohodli, a ak k dohode nedôjde, aby vo veci rozhodol súd. Uvedené rozhodnutie je potrebné v záujme mal. detí, stabilizácie ich pomerov a ich právnej istoty do budúcnosti, aby deti vedeli, ktorú základnú školu budú navštevovať. Základná škola Y. je blízko bydliska mal. detí, mal. deti budú mať v škole kamarátov, ktorých poznajú ešte z obdobia, keď navštevovali materskú školu v Likavke, prostredie školy teda dobre poznajú ešte z čias škôlky, rovnako do školy v Likavke pôjdu aj deti, s ktorými sa hrávajú, keď sú u otca. Otec maloletých ďalej uviedol, že v prípade, ak by nebolo nariadené neodkladné opatrenie, hrozilo by, že mal. deti bez súhlasu matky nebudú riadne zapísané do školy, nebudú môcť riadne v určený deň do školy nastúpiť a nebudú môcť navštevovať základnú školu, teda plniť si povinnú školskú dochádzku, čo by ohrozilo ich zdravý vývoj. Otec si je vedomý skutočnosti, že súd bude vo veci samej rozhodovať o tom, ako bude upravený výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom do budúcnosti, pričom vzhľadom na rôzne predstavy rodičov je predpoklad dlhšieho trvania súdneho konania, s prípadným rozsiahlejším dokazovaním, avšak deti od septembra 2020 musia do školy nastúpiť, čo odôvodňuje nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením. Iná možnosť ako rozhodnutie súdu a nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy neprichádza, matka maloletých otcovi súhlas na zápis detí do základnej školy v Likavke neudelí. Maloleté deti majú u otca vytvorené dobré podmienky a dochádzka do základnej školy v Likavke je na prospech mal. detí, navyše vzhľadom na blízkosť školy k bydlisku detí (vzdialenosť cca 500 m) nebude deti doprava do školy nijako zaťažovať, časom bude pre deti možné dochádzať a odchádzať zo školy samostatne, bez doprovodu. Škola má školský klub detí, školskú jedáleň, rôzne krúžky, ktoré môžu deti navštevovať, tiež má 9 ročníkov, teda deti môžu túto navštevovať až do času, kým nastúpia na strednú školu. Na základe uvedených skutočností otec mal. detí požiadaval o vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia. K návrhu priložil žiadosti o zápis detí do 1. ročníka zo dňa 17.04.2020, dotazníky k zápisu do 1. ročníka, dodatky k žiadostiam o zápis detí do 1. ročníka.

6. V rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, a to s návrhom otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 19.02.2020 vrátane jeho príloh, s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 30.04.2020 vrátane jeho príloh, s návrhom matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 30.01.2020 vrátane jeho príloh, z obsahom správ vyžiadovaných súdom, so školským poriadkom materskej školy v Martine na školský rok 2019/2020, s prehľadom mesačných výdavkov matky mal. detí

vrátane príloh, s prehľadom mesačných výdavkov otca mal. detí vrátane príloh, s návrhom matky na spojenie vecí zo dňa 24.03.2020, s uznesením tunajšieho súdu, č.k. 9P/9/2020-143 zo dňa 14.04.2020.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 CSP, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

14. Podľa čl. 5 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

15. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

16. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje spravidla bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, a to vzhľadom na charakter tohto procesného inštitútu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

17. V posudzovanej veci mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 10P/20/2017-121 zo dňa 08.06.2017 bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom, tak, že tieto boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že prvé dva týždne toho ktorého mesiaca budú v starostlivosti matky a posledné dva týždne toho ktorého mesiaca v starostlivosti

otca, rodičia si mal. deti odovzdajú vždy v nedeľu druhého týždňa o 17.00 hod. na mieste podľa vzájomnej dohody. Podľa vyjadrenia rodičov striedavá osobná starostlivosť funguje bez problémov, nakoľko však majú mal. deti v školskom roku 2020/2021 nastúpiť do prvého ročníka základnej školy, obaja rodičia sa osobitnými návrhmi domáhali zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom tak, že tieto budú zverené do ich výlučnej osobnej starostlivosti, keďže nie je v záujme mal. detí, aby navštevovali dve základné školy. Nakoľko podľa vyjadrenia otca nedošlo medzi rodičmi k dohode o výbere základnej školy, otec sa následne domáhal aj vydania neodkladného opatrenia, ktorým by mu súd udelil súhlas namiesto matky, na zápis detí do základnej školy v Likavke, čo odôvodnil tým, že mal. deti majú v Likavke nahlásený trvalý pobyt, jedná sa teda o ich tzv. spádovú školu, zároveň tu má ambulanciu ich detská lekárka, deti tu majú kamarátov, škola sa nachádza v pešej dostupnosti od ich bydliska. Podľa názoru otca bez nariadenia neodkladného opatrenia deti nebudú zapísané do školy, a nebudú si môcť plniť povinnú školskú dochádzku, čo by ohrozilo ich zdravý vývoj.

18. Po oboznámení sa s návrhom otca mal. detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s priloženými listinnými dôkazmi, súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v nahradení súhlasu matky so zápisom mal. detí do 1. ročníka Základnej školy s materskou školou Y.. Otec mal. detí vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť a neodkladnosť rozhodnutia, resp. skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a to v tom zmysle, že zdravý vývoj a výchova mal. detí sú v súčasnosti ohrozené resp. narušené do takej miery, že by bolo potrebné danú situáciu riešiť neodkladným opatrením. Každé neodkladné opatrenie musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Súd nespochybnuje skutočnosť, že mal. deti v školskom roku 2020/2021 majú začať plniť povinnú školskú dochádzku, avšak z doposiaľ predložených listinných dôkazov a z vyjadrení účastníkov nevyplýva, že ich nástup do školy je v súčasnosti ohrozený. Tvrdenia otca mal. detí o tom, že so zápisom mal. detí do 1. ročníka ním zvolenej základnej školy matka nesúhlasila, resp. že škola na základe jeho žiadostí odmietla vykonať zápis mal. detí pre nesúhlas druhého rodiča, neboli žiadnym spôsobom osvedčené.

19. Pokiaľ nebolo osvedčené bezprostredné ohrozenie záujmov mal. detí, resp. detí samotných, nie je podľa názoru súdu možné rozhodnúť o otázke nahradenia súhlasu rodiča zo zápisom detí do základnej školy, formou neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že právo rozhodovať o záležitostiach mal. dieťaťa patrí zásadne obom rodičom. Ak sa rodičia nedohodnú o podstatnej záležitosti týkajúcej sa osoby mal. dieťaťa alebo jeho majetku v rámci výkonu rodičovských práv a povinností, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd (§ 35 Zákona o rodine). Podstatnou vecou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností je aj zápis detí do školy v kontexte ich prípravy na budúce povolanie. Nahradenie súhlasu jedného z rodičov pri nezhode o tejto otázke je bezpochyby závažným zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, a takéto rozhodnutie si podľa názoru súdu vyžaduje dokazovanie, na základe ktorého by mohol súd objektívne, spravodlivo a v samotnom záujme dieťaťa rozhodnúť. V režime rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa dokazovanie spravidla nevykonáva, a v ktorom ako bolo vyššie uvedené, neboli osvedčené skutočnosti, ktoré by jednoznačne vyplývalo vážne ohrozenie záujmov maloletých, nie je možné len na základe tvrdenia otca mal. detí zistiť skutočný stav veci a vyhodnotiť, ktoré riešenie týkajúce sa výberu základnej školy je pre maloletých vhodnejšie, najmä za situácie, že medzi rodičmi v súčasnosti stále prebieha striedavá osobná starostlivosť, pričom o návrhoch na zverenie detí do ich výlučnej osobnej starostlivosti nebolo doposiaľ rozhodnuté. Rozhodnutie v tejto veci si vyžaduje dôsledné posúdenie všetkých okolností, a takéto dokazovanie pritom svojim rozsahom presahuje rámec osvedčovania skutočností potrebných pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení. I zákonná lehota, v ktorej súd musí vydať neodkladné opatrenie nasvedčuje tomu, že je nemožné, aby v tejto veci natoľko preskúmal pomery rodičov a ich detí, aby mohol rozhodnúť o nahradení súhlasu matky so zápisom detí do základnej školy. S poukazom na uvedené skutočnosti, má súd za to, že pokiaľ sa rodičia nedohodnú na výbere základnej školy pre maloletých, majú možnosť v súlade s ust. § 35 Zákona o rodine podať na súd návrh o nahradenie súhlasu jedného z rodičov pri ich nezhode o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, o ktorom súd rozhodne po vykonaní potrebného dokazovania a jeho vyhodnotenia.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, nakoľko otec mal. detí dostatočne neosvedčil existenciu rozhodných skutočností a zákonných dôvodov, pre prijatie záveru o potrebe zásahu súdu do

pomerov účastníkov konania v ním navrhovanom smere, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, keď návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (Okresný súd Ružomberok) písomne, v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, (ďalej len „CSP“) v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu, a v prípade, ak sa jedná o podanie urobené v prebiehajúcom konaní tak aj spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.